

การพัฒนาการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของประเทศไทย

วนิดา สักการโกศล

ปัญหาการส่งออกที่เกิดขึ้นในระยะหลายปีที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศค่อนข้างรุนแรง รายได้จากการส่งออกเริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ในขณะที่รายจ่ายเงินตราต่างประเทศสำหรับการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศยังคงมีอยู่ในระดับสูง ทำให้ประเทศต้องประสบกับปัญหาการขาดดุลการค้า และดุลการชำระเงินในระดับสูง โดยเฉพาะในช่วงปี 2526 ซึ่งดุลการค้าขาดดุลสูงสุด เป็นประวัติการณ์ถึง 90,000 ล้านบาท และดุลการชำระเงินก็ขาดดุลสูงถึง 18,078 ล้านบาท เป็นเหตุให้ทางการต้องนำมาตรการต่าง ๆ ทั้งด้านการเงินและการคลัง เข้ามาแก้ไขอย่างเต็มที่ ตลอดจนการควบคุมการค้าระหว่างประเทศในด้านการควบคุมการนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือย และการส่งเสริมการส่งออกในรูปแบบต่าง โดยส่งเสริมให้มีการส่งออกสินค้าใหม่ ๆ ไปยังตลาดแห่งใหม่ให้มากขึ้น ซึ่งทำให้ปัญหาดังกล่าวค่อยบรรเทาลงได้บ้างในระยะต่อมา

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาให้ลึกซึ้งถึงนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลพยายามได้นำมาใช้แก้ปัญหา แล้วจะพบว่า การดำเนินนโยบายส่งเสริมการส่งออกของรัฐบาล แม้จะเป็นนโยบายที่ดีแต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จที่น่าพอใจนัก การพยายามแก้ปัญหารายได้จากการส่งออกตกต่ำโดยพยายามส่งเสริมให้มีการขยายตัวของปริมาณการส่งออก โดยเฉพาะสินค้าเกษตรซึ่งเป็นสินค้าหลักที่สำคัญของประเทศไทยมากขึ้น ยังไม่เป็นนโยบายที่ดีนัก เนื่องจากสินค้าเกษตรมีข้อจำกัดในการเพิ่มผลผลิตอยู่หลายประการ เช่น ปัญหาความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ การเพิ่มผลผลิต โดยการขยายเนื้อที่เพาะปลูกกล้าเข้าไปในพื้นที่ป่าไม้ ตามที่เคยเป็นมาในอดีตก็เริ่มทำได้ยากมากขึ้นเพราะพื้นที่ป่าไม้นั้นน้อยลงมาก การเพิ่มผลผลิตจึงทำได้แต่เพียงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่เท่านั้น ซึ่งยังมีข้อจำกัดในการเพิ่มผลผลิตอยู่หลายประการ เช่น ปัญหาความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ การเพิ่มผลผลิต โดยการขยายเนื้อที่เพาะปลูกกล้าเข้าไปในพื้นที่ป่าไม้ ตามที่เคยเป็นมาในอดีตก็เริ่มทำได้ยากมากขึ้น เพราะพื้นที่ป่าไม้นั้นน้อยลงมาก การเพิ่มผลผลิตจึงทำได้แต่เพียงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่เท่านั้น ซึ่งยังมีข้อจำกัดทางด้านต้นทุนอยู่มาก ดังนั้นการที่เราจะคอยพึ่งรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตรแต่เพียงอย่างเดียวคงเป็นไปได้

ยาก จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยที่รัฐบาลจำเป็นต้องหันมาส่งเสริมและพัฒนาสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อการส่งออกอย่างจริงจังและเร่งด่วน แม้ในระยะหลายปีที่ผ่านมารัฐบาลจะได้พยายามให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการส่งออกอย่างเต็มที่ แต่นโยบายเหล่านั้นก็ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากการขาดความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในการปรับปรุงแก้ไขนโยบายการค้าระหว่างประเทศให้มีทิศทางที่แน่ชัด และปฏิบัติได้ตลอดจนการขาดความคล่องตัวในนโยบายต่าง ๆ ที่รัฐบาลนำมาใช้ในการให้ความช่วยเหลือ จึงมีผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้พยายามหาทางแก้ไขปัญหาเหล่านี้ในรูปของการเสนอความคิดเห็นผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้รัฐบาลนำไปพิจารณาแก้ไขปัญหา และข้อบกพร่องของนโยบายต่าง ๆ อยู่เสมอ แม้แต่ธนาคารโลกเองก็มีได้หนึ่งดูตาย ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ออกมาพร้อมกับเสนอแนะแนวทางให้รัฐบาลไทยได้นำไปใช้พิจารณาใช้พิจารณาใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน ดังปรากฏอยู่ในเอกสารวิจัย เรื่อง Thailand's Manufactured Exports : Key Issues and Policy Options ซึ่งมีสาระสำคัญที่น่าสนใจดังนี้

ความทั่วไป^{*}

ในระยะ 2 - 3 ศตวรรษที่ผ่านมา ภาคการส่งออกได้กลายมาเป็นภาคที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศมาก เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติแล้ว ปรากฏว่า การส่งออกได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11 ในปี 2513 เป็นร้อยละ 19 ในปี 2523 ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นการขยายตัวของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม เป็นสำคัญ ซึ่งมูลค่าการส่งออกได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากสัดส่วนร้อยละ 5 มาเป็นร้อยละ 30 ของมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศ ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

การขยายตัวเพิ่มขึ้นของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ในช่วงนี้เริ่มจากการแปรรูปสินค้าอาหาร และได้กระจายไปสู่สินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ และแผงวงจรไฟฟ้า อัญมณี เครื่องหนัง ผลิตภัณฑ์ยางและเซรามิก สำหรับในอุตสาหกรรม

---

^{*} หมายเหตุ ขบทความนี้เรียบเรียงจาก บทสรุปของรายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง Thailand's Manufactured Exports : Key Issues and Policy Options ของธนาคารโลก

แปรรูปนั้น สินค้าใหม่ ๆ ที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้แก่ สัตว์ปีกแช่เย็น กุ้งและอาหารทะเลกระป๋อง ผักและผลไม้กระป๋อง

อย่างไรก็ดี ในระยะปี 2523 - 2527 ประเทศไทยก็เริ่มประสบกับปัญหาการส่งออก โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 12 ต่อปี ในปี 2524 และ 2525 ได้กลับลดลงถึงร้อยละ 10 ในปี 2526 ซึ่งเป็นผลให้ประเทศต้องขาดดุลบัญชีเดินสะพัดถึง 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐฯซึ่งเคยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 31.5 ต่อปี ในระหว่างปี 2513 ถึง 2523 ก็ได้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 8.5 ต่อปี ในระหว่างปี 2523 ถึง 2527

ปัญหาการลดลงของการส่งออกที่เกิดขึ้นมีสาเหตุสำคัญจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ภาวะความขบเซาทางเศรษฐกิจของโลก และการดำเนินนโยบายกีดกันทางการค้าของประเทศอุตสาหกรรมสำคัญ
- (2) การแข็งขึ้นของค่าเงินบาทอันเนื่องจากการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนที่ผูกค่าเงินบาทไว้กับดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างเหนียวแน่น ตลอดจนการนำเงินทุนเข้าจากต่างประเทศ เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณของรัฐบาล ทำให้ค่าเงินบาทแข็งขึ้นมาก จนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตัวของการส่งออก
- (3) ระบบโครงสร้างภาษีที่ให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เป็นผลให้ต้นทุนของปัจจัยการผลิตในสาขาการผลิตอื่นสูงขึ้น ทำให้ราคาส่งออกสูงขึ้น จนประสบกับความยากลำบากในการแข่งขันกับต่างประเทศ

อย่างไรก็ดี รัฐบาลก็ได้แก้ไข้ปัญหาเหล่านี้ไปแล้วหลายเรื่อง ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการแก้ไข้ปัญหาการขาดดุลการชำระเงินและการส่งออก เช่น การลดค่าเงินบาทลง 15% เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2527 การกำหนดค่าเงินบาทด้วยระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวแบบใหม่ และการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดช่องว่างระหว่างการออม-การลงทุนในภาครัฐบาล ข้อเสนอเพื่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายและปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ในการส่งออก

ข้อเสนอต่าง ๆ ในรายงานฉบับนี้มุ่งหวังที่จะลดข้อบิตเบือนของนโยบายและการ

ตลาดต่าง ๆ และเพื่อเสนอนโยบายที่จะช่วยให้ผู้ส่งออกของไทยสามารถแข่งขันกับคู่แข่งทั้งในตลาดโลกและในประเทศด้วยความสามารถที่เท่าเทียมกัน ในปัจจุบันคู่แข่งชั้นในต่างประเทศที่สำคัญของประเทศไทยได้รับการช่วยเหลือโดยระบบอัตราแลกเปลี่ยนตามสภาพที่เป็นจริง การซื้อขายปัจจัยการผลิตและผลผลิตโดยเสรี การแข่งขันของตลาดเงินและตลาดทุน และระบบภาษีที่เป็นระบบเดียวกันในประเทศและยังได้รับการสนับสนุนจากนโยบายที่ให้ความเท่าเทียมกันในการนำเข้าเพื่อผลิตทดแทนในประเทศ ในทางตรงข้ามผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกของไทย เพิ่งจะได้รับประโยชน์จากอัตราแลกเปลี่ยนตามสภาพที่เป็นจริงเมื่อไม่นานมานี้ แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าถึงการได้รับการยกเว้นภาษีปัจจัยการผลิตและการอุดหนุนทางการเงิน เพื่อการส่งออกโดยอัตโนมัติได้ และยังคงต้องประสบกับการกีดกันการส่งออกจากโครงสร้างการคุ้มครองในประเทศด้วย ขณะเดียวกันการช่วยเหลือทางด้านบริการก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

มาตรการที่เสนอในรายงาน จึงเน้นในเรื่องของการให้สิ่งจูงใจเพื่อการส่งออกโดยอัตโนมัติ และความเท่าเทียมกันแก่ผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกที่มีส่วนในการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าส่งออกทุกรายที่เป็นที่ยอมรับของประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งเป็นผู้นำเข้าสำคัญ ซึ่งมาตรการที่เสนอจะสอดคล้องกับสภาพทรัพยากร ความสามารถและขีดจำกัดต่าง ๆ ที่เป็นจริงของประเทศไทย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายและปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ โดยทั่วไป
  - 1.1 ควรให้มีการใช้นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนตามสภาพที่เป็นจริงต่อไป เพราะ การกำหนดค่าเงินบาทไว้กับดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเพียงสกุลเดียว เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่สูงขึ้นของค่าเงินดอลลาร์ จะทำให้ค่าเงินบาทแข่งขันตาม และไม่เป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นจริง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่อการส่งออกของประเทศอย่างมาก
  - 1.2 ควรมีการปรับปรุงระบบภาษีใหม่ให้เป็นไปในทิศทางที่ต่ำลง และเอื้ออำนวยต่อผู้ผลิตเพื่อการส่งออกให้มากขึ้น เพราะโครงสร้างภาษีปัจจุบันให้ความคุ้มครองและประโยชน์แก่ผู้ผลิต เพื่อขายในประเทศมากเกินไป นอกจากนี้ ควรสร้างสิ่ง

จงใจให้แก่ผู้ส่งออก โดยการให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งออกได้ โดยสะดวกและโดยอัตโนมัติ

1.3 แนวทางปฏิบัติในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการบริหารสิ่งจูงใจ และการให้สิ่งจูงใจเพื่อการส่งออก มี 3 แนวทางที่สำคัญ คือ

- (1) มาตรการนี้จะต้องช่วยให้ผู้ส่งออกทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้รับการยกเว้น ภาระนำเข้าปัจจัยการผลิตและได้รับสินเชื่อก่อนการส่งออกโดยเท่าเทียมกัน
- (2) มาตรการนี้จะต้องไม่ก่อให้เกิดการกระทำตอบโต้จากประเทศผู้นำเข้า
- (3) มาตรการนี้ควรเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลมาแล้วในการขยายการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

1.4 การพัฒนามาตรการต่าง ๆ ตามข้อ 1.3 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ส่งออกสามารถ แข่งขันกับคู่แข่งในประเศได้บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน ซึ่งการจะเข้าถึง วัตถุประสงค์ประการนี้ได้ ต้องมีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ

- (1) ความสามารถในการเข้าถึงโดยอัตโนมัติ และเท่าเทียมกันของผู้ผลิตเพื่อ ส่งออกในการนำเข้า และการผลิตสินค้าชั้นกลางในประเทศในราคาตลาดโลก
- (2) ความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สำหรับใช้เป็นทุนหมุนเวียน ก่อนการส่งออก

1.5 ต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ในระยะปานกลางเพื่อรวบรวมศักยภาพในการส่งออก โดย จะต้องมีการแบ่งหน้าที่กันทำระหว่างผู้ส่งออกทางอ้อม (ส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตราย เล็ก ๆ) ผู้ส่งออกโดยตรง หรือบริษัทการค้าระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ ในการส่งเสริมการส่งออกในระยะยาว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีการพัฒนาสถาบัน ที่เป็นกลไกในการส่งเสริมการส่งออกของรัฐให้เข้มแข็งขึ้น ให้สามารถปฏิบัติงาน อย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ เช่น คณะกรรมการพัฒนาการส่งออก กรมพาณิชย์ สัมพันธ์ และสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ เพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ซึ่งยังมีศักยภาพในการส่งออกอยู่มาก สามารถเป็นแรงช่วยสนับสนุนการส่งออกของ ประเทศได้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเฉพาะด้าน

2.1 ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและนโยบายภาษี

- ควรดำเนินอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว เพื่อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงต่อไป และควรมีการวัดค่าการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนเป็นระยะ ๆ โดยต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของดัชนีต้นทุนการผลิตในประเทศ เพื่อจะได้ปรับปรุงและวางนโยบายป้องกันมิให้อัตราแลกเปลี่ยนสูงขึ้นมากเกินไป
- การปรับปรุงโครงสร้างภาษี ควรให้อัตรากาฬิโดยเฉลี่ยมีระดับต่ำลง เพราะในปัจจุบันยังมีสินค้าหลายรายการที่ต้องเสียอากรขาเข้าสูงถึงร้อยละ 60 ในขณะที่มีสินค้าประเภททุน และสินค้าชั้นกลางจำนวนมากที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าหรือ เสียในอัตราต่ำมาก โครงสร้างการคุ้มครองที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่นนี้ เป็นผลเสียอย่างมากต่อโครงสร้างอุตสาหกรรมของไทย และการขยายการส่งออกสินค้าที่ใช้สินค้าหลักของประเทศ

2.2 ด้านนโยบายเพื่อสร้างสิ่งจูงใจ

- (1) ขจัดข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายปลอดกาฬิและอากรขาเข้า สำหรับสินค้าที่จะนำมาใช้ผลิตเพื่อส่งออก ข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ความล่าช้าในการตรวจปล่อยวัตถุดิบ เนื่องจากการไม่มีการแยกออกมาอย่างชัดเจนว่าสินค้าใดเป็นสินค้าที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออก และสินค้าใดนำเข้ามาเพื่อขายในประเทศ ความล่าช้าในการจ่ายเงินอากรขาเข้า ข้อจำกัดในการปริวรรตเงินตรา ซึ่งควรดำเนินการแก้ไขโดย
  - ส่งเสริมให้มีการใช้ระบบบัญชีที่แสดงให้เห็นถึงการใช่วัตถุดิบต่าง ๆ แบบที่ BOI ใช้อยู่แพร่หลายมากขึ้น
  - ปรับปรุงระบบการจ่ายเงินอากรขาเข้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยต้องมีการปรับปรุงข้อมูล input-coefficient ใน I-O table ให้ทันสมัยมากขึ้น ใบรับรองการคืนกาฬิอากร หรือบัตรกาฬิควรให้มีการเปลี่ยนมือได้ หรือจ่ายเงินเป็นเงินสด และทดลองให้ธนาคารพาณิชย์เข้ามามีส่วนในการบริหารระบบการคืนอากรขาเข้านี้ด้วย นอกจากนี้

ก็ควรปรับปรุงขีดความสามารถในการบริการและการใช้ค่า input - output coefficient เพื่อให้รู้ถึงสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก ที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า และภาษีทางอ้อมโดยรวดเร็ว และให้มีการใช้ตัวสัญญาใช้เงิน แทนการค้าประกันของธนาคารพาณิชย์ในการขอคืนอากรขาเข้าได้

- (2) ควรให้ผู้ผลิตสามารถซื้อวัตถุดิบได้โดยเสรี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถซื้อวัตถุดิบได้ในราคาตลาดโลก สำหรับผู้ส่งออกทางอ้อม รัฐควรมีนโยบายให้ผู้ผลิตสามารถซื้อและนำเข้าวัตถุดิบได้โดยไม่ต้องเสียอากรนำเข้าใด ๆ ตลอดจนการให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกด้วย
- (3) รัฐควรมีนโยบายให้ผู้ผลิตทุกรายที่มีส่วนร่วมในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการส่งออกสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนระยะสั้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานได้ โดยอัตโนมัติ และด้วยโอกาสที่เท่าเทียมกัน โดยจะต้องมีการปรับปรุงระบบการให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกให้ทันสมัย และจะต้องมีระบบการประกันสินเชื่อเพื่อการส่งออกเพื่อรับภาระความเสี่ยงจากผู้นำเข้าในประเทศ และประเทศผู้นำเข้าด้วย
- (4) ควรให้มีการใช้ประโยชน์จากศักยภาพการส่งออกของประเทศอย่างเต็มที่ โดยการสร้างสิ่งจูงใจ เพื่อการส่งออกแก่ผู้ส่งออกทางอ้อม โดยการใช้ระบบ DLC (Domestic Letter of Credit) ซึ่งจะช่วยให้ผู้ส่งออกทางอ้อม ซึ่งยังมีศักยภาพในการส่งออกอยู่มาก และเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญในการขยายการส่งออกของประเทศมีโอกาสที่เท่าเทียมกันกับผู้ส่งออกอื่น ๆ ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งออก การยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า

2.3 การให้ความสนับสนุนด้านการบริการการตลาดเพื่อการส่งออก

- รัฐควรเป็นผู้นำในการจัดตั้งสมาคมผู้ส่งออกในพื้นที่ที่มีการผลิตเพื่อส่งออกต่าง ๆ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นในระยะเริ่มแรกของการดำเนินการด้วย

- จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาทางเทคนิค (TACS) ขึ้น เพื่อช่วยคณะกรรมการพัฒนาการส่งออกในการพิจารณาปัญหาที่จะมีผลกระทบต่อ การส่งออกในพื้นที่ต่าง ๆ TACS จะเป็นส่วนสำคัญในการทำหน้าที่กระชับความสัมพันธ์ระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม
- ปรับปรุง แก้ไข ข้อกำหนดในกฎหมายธุรกิจต่างด้าวที่เป็นข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจของบริษัทต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนให้สำนักงานตัวแทนจัดซื้อของต่างประเทศรวมตัวกัน เป็นสมาคมด้วย
- ปรับปรุง หน่วยงานหลักของรัฐที่มีส่วนช่วยสนับสนุนด้านการตลาดของสินค้าส่งออก ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น เช่น การรวมกรมพาณิชย์สัมพันธ์ และสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์เข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ช่วยงานด้านการตลาดเพื่อพัฒนาการส่งออก เป็นต้น

2.4 การปรับปรุงรูปแบบและแนวทางในการดำเนินกลยุทธ์การส่งออก

- จัดตั้งหน่วยงานที่จะทำหน้าที่การ เข้า ไป เสริมบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการส่งออกให้มีอำนาจมากขึ้น และสามารถตัดสินใจแทนคณะรัฐมนตรีได้ โดยเฉพาะในเรื่องของนโยบายการส่งออก การพัฒนากลยุทธ์ในการส่งออก และการบริหารสิ่งจูงใจในการส่งออก เพื่อให้การทำงานเป็นไปได้ด้วยความรวดเร็ว
- ให้มีการใช้เงินจากกองทุนพัฒนาการส่งออกได้ในการดำเนินตามข้อเสนอที่กล่าวมาข้างต้น
- รัฐต้องทำการประชาสัมพันธ์ เพื่อเร่งเร้าให้บุคคลทั่วไปได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการส่งออก โดยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ และสิ้นเปลืองน้อยที่สุด เช่น การให้รางวัลที่เป็นการประกาศเกียรติคุณแก่กิจการส่งออกที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้น

จาก : วารสารเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์